

2024

2024. Dertien jaar later staat De Egeltjes nog altijd als een (t)huis. Wat ooit begon uit liefde voor kinderen en het geloof in een samen-verhaal met ouders, is vandaag uitgegroeid tot een sterk en inspirerend praktijkvoorbeeld binnen het brede landschap van kinderopvang voor jonge kinderen.

De kracht van De Egeltjes?
Hun blijvende drang tot groei en ontwikkeling. Uitdagingen en mogelijkheden worden omarmd als kansen. Zo lag dit jaar de focus o.a. op het verfijnen van hun visie — meer bepaald de visie op medewerkers — en op het vinden van voldoende steun voor de verdere uitbouw van het KOALA-project.

De cijfers bevestigen het, de verhalen onderstrepen het: De Egeltjes blijft een duidelijke meerwaarde voor ouders en hun kinderen.

Maar wat maakt De Egeltjes nu zo bijzonder?
Hoe ziet een dag eruit in hun warme nest?
Wat bracht hen naar Bulgarije?
En wat betekent dat mysterieuze ‘trap 3’ binnen de kinderopvang?

Je ontdekt het allemaal in dit verslag. Veel leesplezier!

Liesbeth Vanherck,
Sympathisant en Lid van de Raad van Bestuur

2024 IN CIJFERS

53 KINDEREN

In 2024 kwamen er 53 kinderen uit 45 gezinnen naar De Egeltjes.
26 jongens en 27 meisjes. Het jongste kindje was 4 maanden oud bij de start van de opvang, het oudste kindje 5 jaar.

4 KINDEREN INCLUSIEVE ZORG

4 kinderen hadden een goedkeuring van opgroeien voor een subsidie individuele inclusieve zorg. Voor 1 kind is de aanvraag nog lopende.

45 KWETSBARE KINDEREN

Kwetsbare gezinnen zijn gezinnen die beantwoorden aan minstens 2 van deze kenmerken: laag inkomen, problematische gezondheids- en/of zorgsituatie of laag opleidingsniveau. Andere kenmerken zijn: werk/opleiding, alleenstaand, pleegkind.

FINANCIËLE BIJDRAGE

De gemiddelde dagprijs in 2024 was €6,89. 17 gezinnen betaalden het minimumtarief van €6,24. 7 gezinnen een verlaagd tarief van €3,74 en het sociale tarief van €1,97 werd toegekend aan 15 kinderen. Opgroeien hanteert een dagprijs van €12,5 als grensbedrag in de definiëring van lage inkomens. 7 gezinnen betaalden meer dan 12,5 euro. Daarmee valt 87% van onze gezinnen in de categorie 'lage inkomens'.

KOALA

Aan onze koalawerking (samenwerking met vzw Onder Ons) namen 96 gezinnen deel. waarvan er 75 naar ons wekelijks spel- en ontmoetingsmoment kwamen.

KOALAKINDEREN

10 kinderen die in 2024 naar de opvang kwamen, zijn gestart in de koala-werking voor ze naar de opvang kwamen

EEN DAG BIJ DE EGELTJES

07u15

De opvang opent de deuren. De kinderen komen geleidelijk binnen. We starten de dag met een ontbijt samen. We merkten doorheen de jaren dat niet alle kinderen thuis een ontbijt krijgen en vinden het belangrijk dat iedereen met een goed gevuld buikje de dag kan starten.

Het ontbijt ziet er iedere dag anders uit. De ene dag is dat verse soep, de andere yoghurt met fruit, en dan weer eens verloren brood.

09u30

Na het ontbijt is het 'potjes'tijd. Iedereen krijgt een nieuwe luier. De grote kindjes worden op het potje gezet en doen (al dan niet) een plasje onder het lezen van wat kindvriendelijke literatuur.

We zien het verzorgingsmoment als een ideale kans om even 1 op 1 bezig te zijn met een kindje. Tijd voor wat extra persoonlijke aandacht en knuffels, maar zoals in alles wat we doen hebben we hier ook oog voor 't pedagogische stuk. Zo hangen er iedere week nieuwe foto's in onze verzorghoek die de kindjes dan kunnen vastnemen tijdens het verluieren. Ze kunnen kijken en voelen aan die foto's, maar er samen met de begeleiders ook taal aan koppelen. Dus zeg niet zomaar 'we gaan een pampertje doen', want pipi doen is bij ons een heus sociaal en educatief gebeuren.

10u00

Tijd voor Puk! Puk is onze klaspop. Hij brengt iedere dag activiteiten mee rond een bepaald maandthema (zoals beroepen, 'ik', licht en donker, zomer...) Tijdens het Pukmoment zien we dat ieder kindje iets kan meedoen, van belletjes rinkelen, tot Puk wakker maken en samen zingen. Iedere dag brengt Puk een andere activiteit mee die de verschillende ontwikkelingsdomeinen van de kinderen stimuleert, zoals taal en fijne motoriek. Kinderen moeten zo gedurende een korte periode in hun stoel blijven zitten. Puk bereidt de kids dus ook voor op een kringmoment op school.

10u30

Na Puk is het tijd voor vrij spel .Kinderen kiezen zelf waar ze mee willen spelen.

Op woensdag, donderdag en vrijdag zijn er ook uitstapjes voorzien. In kleinere groepjes (via een beurtrolsysteem) gaan we met de kinderen zwemmen, naar de bib, snoezelen of naar het rusthuis. Ouders zijn ook welkom bij deze uitstapjes.

11u30

Om 11u30 weerklinkt het liedje 'Alles in de doos' door ons muziekboxje: tijd om samen op te ruimen en aan tafel te gaan.

Onze lieve huismama maakt iedere dag een verse warme maaltijd, maar spinazie met fishsticks en spaghetti zijn steevast de favorieten.

12u00

Slaaptijd! De kinderen die nog een dutje doen gaan nu naar bed. Toch proberen we zo veel mogelijk het tempo van het kind te volgen. Kinderen die al vroeger moe zijn, gaan dan ook al vroeger naar bed.

15u00

Gezondheid is een belangrijk thema bij De Egeltjes. Daarom eten we om 15u allemaal samen een fruitje. De grotere kids mogen iedere dag kiezen uit twee verschillende soorten fruit (iedere dag een andere fruitje), de jongensten krijgen versgemaakte fruitpap.

15u30

Er is weer wat tijd voor vrij spel. Begeleiders zetten ook al speelgoed klaar. Om de paar weken wordt het speelgoed ook gewisseld met speelgoed uit onze grote kelder. Zo blijft de opvang een interessante plek om te ontdekken. We trekken ook graag naar buiten en laten ons zeker niet tegenhouden door de regen. Voor ieder kindje zijn er regenpakjes en laarsjes voorzien. Ook de wandelkar wordt vaak bovengehaald om wat te 'toeren' in de buurt of eens langs de speeltuin te passeren.

17u00

De meeste kindjes zijn nu naar huis vertrokken. We blijven nu nog met een klein groepje over. Er wordt samen opgeruimd en er is nog tijd voor een koekje aangezien de buikjes opnieuw beginnen te knorren.
Om 18u15 sluit de opvang de deuren.

De Egeltjes internationaal

Een jaar geleden ging de telefoon. Dat gebeurt uiteraard dagelijks in een drukke opvang, maar de vraag die we die dag kregen was zéker niet alledaags: het agentschap Opgroeien nodigde ons uit om samen met hen een workshop te geven over De Egeltjes en KOALA.
Niet in Sint-Truiden of Brussel, máár in Bulgarije, op een internationaal congres over opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen. Een hele eer!
Zo'n kans konden we natuurlijk niet laten liggen, dus in oktober stapten we op het vliegtuig richting Sofia. Het thema van het congres was 'It Takes an Early Childhood Eco-system for All Young Children to Thrive': over het belang van de brede samenleving in de ontwikkeling van (jonge) kinderen en hoe samenwerking over verschillende sectoren en beleidsdomeinen het verschil kan maken.

Het waren twee heel boeiende dagen, met workshops en lezingen over diverse thema's en sprekers uit verschillende landen, maar allemaal met als focus 'ECD' of 'Early Childhood Development' ('vroege ontwikkeling van het kind'). We ontmoetten er mensen die zich stuk voor stuk met hart en ziel inzetten voor het belang en de toekomst van kinderen, die overtuigd zijn van het belang van het investeren in dat jonge kind en zijn context. Of zoals één van de sprekers samenvatte: 'wat goed is voor het kind, is goed voor de hele samenleving'. Omringd worden door zoveel passie en gelijkgezinden, dat deed deugd.

De tweede dag van het congres was het onze beurt! In lijn van het thema ging onze workshop over de samenwerking tussen KOALA en De Egeltjes en hoe we onze gezinnen een geïntegreerd aanbod bieden van opvang, ontmoeting en ondersteuning op verschillende andere levensdomeinen. Daar kunnen we gemakkelijk uren over uitweiden, maar er waren ook nog andere workshops die dag. We hadden het dus over kwaliteit, inclusie, ont-moeten, vertrouwen, over ouderbetrokkenheid en over ons beleidswerk. We zijn altijd trots om te vertellen over wat we doen, maar deze keer had het toch een gouden randje!

Het congres gaf ons extra energie en versterkte onze overtuiging dat we mogen blijven geloven in datgene waar we ons iedere dag met 100 procent voor inzetten.

Toekomst KOALA Sint-Truiden

Sinds 2018 kent Sint-Truiden een KOALA-werking. KOALA is een letterwoord dat staat voor Kind-OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding. In Vlaanderen bestaan er slechts 18 zulke werkingen. In Sint-Truiden gaat het om een samenwerking tussen De Egeltjes en Onder Ons binnen het bredere netwerk van het Huis van het Kind. Wekelijkse spel- en ontmoetingsmomenten brengen jonge kinderen (meestal voorschoolse leeftijd, van 0 tot 3 jaar) en hun ouders, veelal moeders, samen. De ontmoeting met anderen in eenzelfde situatie biedt sociale steun. De uitwisseling en inbreng van heel wat partners zorgt ervoor dat mensen kunnen groeien in hun ouderrol. De kennismaking met de medewerkers zorgt dat de drempel naar de kinderopvang en andere diensten verdwijnt. Kinderen krijgen meer ontwikkelingskansen in een rijke omgeving.

De KOALA-werking in Sint-Truiden was bij de indiening het hoogst scorende dossier in Vlaanderen en groeide uit tot een goede praktijk die heel wat andere werkingen inspireert. De dagelijkse praktijk laat zien dat het concept werkt. De Speelbrabbel, het wekelijkse ontmoetingsmoment, moest al na enkele maanden verhuizen naar een grotere locatie (zie verder). De interesse is dus groot. KOALA is er dan ook voor kwetsbare ouders op het moment dat ze het meest nood hebben aan advies, steun en verbinding.

Gezien de hoge kinderarmoedecijfers in Sint-Truiden enerzijds en de opgebouwde expertise, het bereik en het netwerk van de KOALA-werking anderzijds, hoeft het geen betoog dat een voortzetting van dit project van groot belang is voor de stad. We hopen dan ook op steun vanuit het lokale en Vlaamse beleid voor volgende uitdagingen:

De toekomst van de KOALA-projecten is onzeker. De financiering werd initieel goedgekeurd voor 10 jaar. De KOALA-financiering was gekoppeld aan een bijkomende subsidie voor de kinderopvang. De voortzetting van die trap-3 subsidies (voor de plekjes in de kinderopvang) is ondertussen bevestigd. . De beslissing over de voortzetting van de financiering voor de pedagogische en agogische medewerkers moet nog door de huidige Vlaamse regering worden genomen. De voortzetting van de spel- en ontmoetingsmomenten is dus nog onzeker.

De Speelbrabbel verhuisde ondertussen naar de kerk van Sint-Pieter. Die stelt jammer genoeg een aantal logistieke uitdagingen. Vooral de moeizame verwarming speelt de werking parten. Ideaal zou zijn om de werking verder te integreren in het Huis van het Kind, waar nu reeds het project Gezond Opvoeden doorgaat. Daar is immers een ideale ruimte met alle faciliteiten die het mogelijk maakt om meteen de drempel naar heel wat andere diensten te verlagen, iets wat al jaren door de partners van het Huis van het Kind wordt geambieerd. We hopen dat deze ruimte ook in de toekomst kan worden behouden als polyvalente ruimte voor activiteiten voor gezinnen en kinderen, zoals ze oorspronkelijk was bedoeld.

Ouders aan het woord

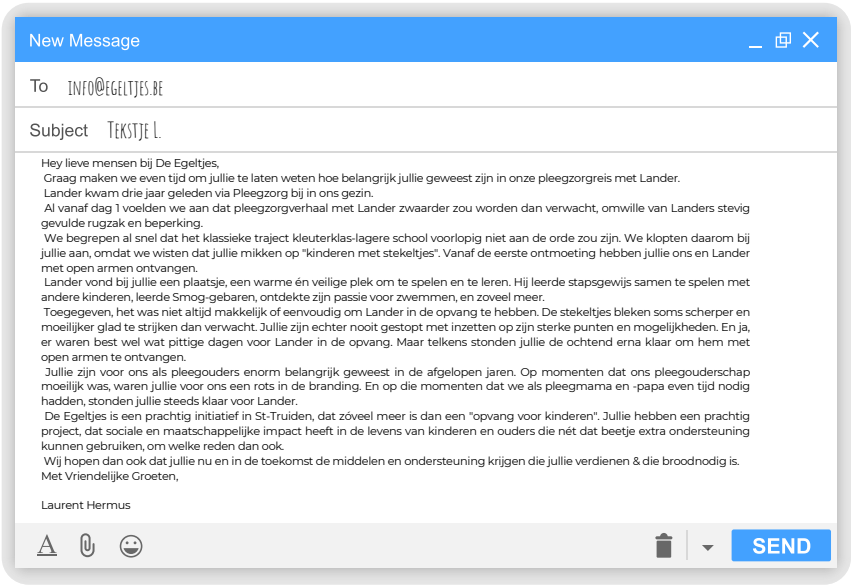

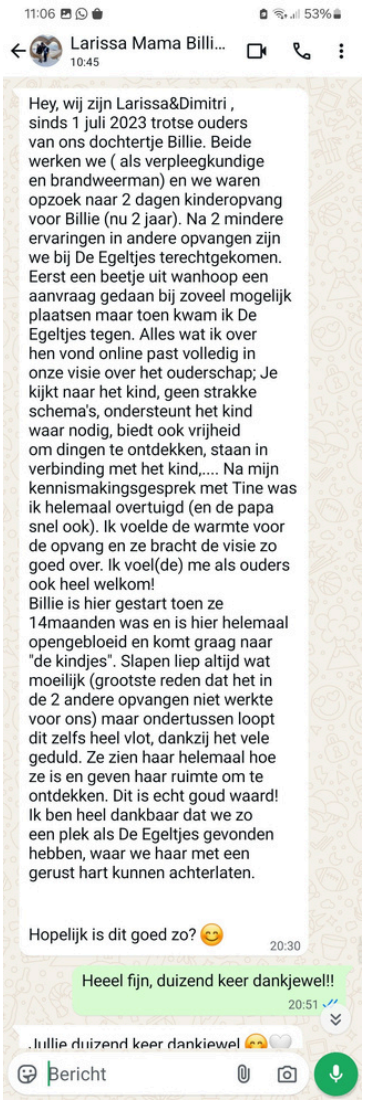

Мої діти - близнюки Лука і Клим були вихованцями Їжачків з весни 2023 до серпня 2024 року. І навіть сьогодні, вже навчаючись у школі рік, завжди хочуть у гості до Їжачків. А я, як мама, дуже вдячна за ту сімейну атмосферу, за ту турботу про моїх дітей і одночасно за турбування про мене як маму, яку ми отримали від співробітників садочка. Одним з моїх найбільших побоювань підчас вимушеного переїзду з України було те, що діти не зможуть ходити до садочка і взагалі як вони себе будуть почувати, і тепер я розумію, що ці переживання були марні. Їжачків ми обрали за рекомендацією знайомих, в яких тут була дитина декілька років тому. І ми дуже вдячні за це. Сьогодні, через рік після випуску із їжачків, мої сини знов тут на літніх канікулах і вони щасливі, почуваються як вдома і не хочуть йти коли я приходжу їх забирати. окремо хотіла би відмітити ту мультикультурність та повагу до кожної дитини, до кожної сім'ї які є вихованцями Їжачків, за ту величезну щоденну роботу, яку ви робите щоб діти себе почувало так добре. Дякую Ясмін, Аннеліс, Аннеліс, Емілі, Тіні, Езге, Ізабеллі та всім-всім-всім. Ви все життя будете одним з найкращих наших спогадів про Бельгію.

З повагою Наталія Спіцина

My children - twins Luka and Klym - were pupils of De Egeltjes from spring 2023 to August 2024. And even today, having already been at school for a year, they always want to visit Izhachki. And as a mother, I am very grateful for that family atmosphere, for that care for my children and at the same time for the concern for me as a mother that we received from the kindergarten staff. One of my biggest fears during the forced move from Ukraine was that the children would not be able to go to kindergarten and how they would feel in general, and now I understand that these worries were in vain. We chose De Egeltjes on the recommendation of friends who had a child here a few years ago. And we are very grateful for that. Today, a year after graduating from De Egeltjes, my sons are here again on summer vacation and they are happy, feel at home and do not want to leave when I come to pick them up. I would like to separately note the multiculturalism and respect for each child, for each family who are the pupils of De Egeltjes, for the enormous daily work that you do to make the children feel so good. Thank you Jasmien, Annelies, Annelies, Emilie, Tine, Ezgie, Isabelle and everyone. You will be one of our best memories of Belgium for the rest of our lives.

Groetjes Nataliya Spitsyna

Medewerkers

Toegewijde lezers van onze jaarverslagen herinneren zich misschien nog dat we in 2022 vertelden over het personeelstraject waar we mee startten. We kiezen er bij De Egeltjes als jarenlang voor om te werken met een autonoom en zelfsturend team. Er is geen ‘baas’, maar als team nemen we samen de hele werking in handen, van in de opvang staan tot personeelszaken tot het uitdenken van onze visie. Dat is een boeiend en soms ook uitdagend proces. We zetten de afgelopen jaren heel wat stappen. Zo volgenden we vorming op maat rond bv. feedback geven en krijgen (geweldloze communicatie), we werkten een systeem van beslissingsstructuur en zelfevaluatie uit en gingen aan de slag met de verschillende ‘types’ in ons team en hoe dit een invloed heeft op de werking van het team.

De laatste jaren kwamen de thema’s zorg voor het team en de zorg voor elkaar als collega’s meer op de voorgrond. De Egeltjes is er enkel dankzij een krachtig en gemotiveerd team, met een gedragen visie en veel goesting. Daardoor kunnen we principieel ‘ja’ zeggen op alle uitdagingen en mogelijkheden op onze weg. We beseffen dat dat geen evidentie is. Naast de kwaliteitszorg voor kinderen en gezinnen vinden we het daarom even belangrijk om ook voor onze medewerkers een ‘kwaliteitsvolle werkplek’ te zijn.

In 2024 schreef de werkgroep medewerkers een visie op personeel uit en maakte daarbij gebruik van de bagage uit het personeelstraject van de afgelopen jaren. We baseerden ons ook op het ABCDE-model van werkgeluk (VUURWERKt, Opgroeien) met de factoren Autonomie, Binding, Competenties, Doelen en Eigenschappen. Naast de ‘Visie op Pedagogisch Beleid’, de ‘Visie op Betrokkenheid en Participatie van Gezinnen is het plaatje nu compleet met ook een ‘Visie op de Medewerkers’.

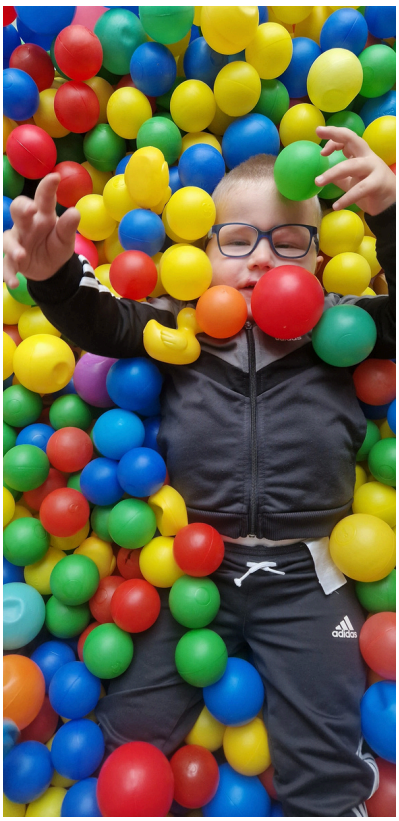

Trap 3

Kinderopvang is een belangrijk instrument in de strijd tegen kinderarmoede. Maar toegang tot de kinderopvang is ongelijk, kwetsbare gezinnen maken minder gebruik van kinderopvang dan middenklassengezinnen. Dit minimaliseert het potentieel van kinderopvang van om sociale ongelijkheid weg te werken.

De Egeltjes is overtuigd van de kansen die kinderopvang in zich draagt om elk kind een goede start in het leven te geven en om de strijd aan te gaan tegen kinderarmoede. In de werking combineren we al jaren kwaliteitsvolle kinderopvang met gezinsondersteuning op maat. De reikwijdte van de financiering blijft echter te beperkt voor wat we doen.

Het subsidiesysteem van Opgroeien voor de kinderopvang werkt als een trap. Per trede verhoogt het subsidiebedrag en zijn er bijkomende opdrachten. De Egeltjes bevindt zich in de hoogste subsidietrap, nl. de plussubsidie (ook wel de 'trap 3' subsidie genoemd). Om in aanmerking te komen voor deze subsidie, moet 30% van de opgevangen kinderen uit een kwetsbaar gezin komen en moet de opvang specifieke dienstverlening bieden aan die gezinnen. Met deze subsidie wil de overheid kinderopvang aanmoedigen om te investeren in de sociale functie van kinderopvang.

De plussubsidie erkent dat een aangepaste werking noodzakelijk is voor kwetsbare gezinnen, dat daar meer middelen voor nodig zijn en voorziet daarom een vast bedrag per jaar. Maar daar wringt het schoentje: het systeem houdt geen rekening met het werkelijke aandeel kwetsbare kinderen: of je nu 30 % of 80 % kwetsbare kinderen opvangt, je ontvangt hetzelfde bedrag. Bij De Egeltjes schommelt het percentage kwetsbare kinderen al jaren tussen de 80 en de 90 %, maar de plussubsidie blijft gelijk aan die van een opvanginitiatief met 30 % kinderen uit een kwetsbaar gezin.

Maar meer kwetsbare kinderen en gezinnen betekent meer nood aan ondersteuning. Om die ondersteuning waar te maken, is die 'specifieke dienstverlening' uit de plussubsidie van levensbelang. We ervaren dagelijks hoe broodnodig dit aanbod op maat is. Kwetsbare gezinnen en kinderen begeleiden vraagt tijd, veel tijd.

Voor kinderen uit kwetsbare gezinnen is de stap naar de kinderopvang niet vanzelfsprekend. De omgeving, verwachtingen en gewoontes in de opvang staan vaak mijlenver van hun bed. Ze hebben veel tijd nodig om hun plekje te vinden en zich veilig te voelen. Dat vraagt veel van hen, zéker omdat net deze kinderen vaak al starten met een achterstand op vlak van taal, hechting, veerkracht of ontwikkeling. En dus vraagt de begeleiding van deze kinderen ook veel van begeleiders: er is veel tijd, ruimte en expertise nodig om deze kinderen een veilig nest te bieden waar ze kunnen groeien, om ontwikkelingsstimulerend te werken en sensitief en responsief te kunnen reageren op al hun noden.

Evenzeer is er tijd, ruimte en expertise nodig voor ouders. Kwetsbare ouders zijn vaak niet vertrouwd met het systeem en de verwachtingen van kinderopvang. Ze kampen met zorgen op verschillende levensdomeinen en hebben nood aan een houvast, een luisterend oor, een veilige plek om tot rust te komen. Ook hier kan kinderopvang een rol spelen, door vertrouwen op te bouwen, samen op weg te gaan, hindernissen weg te werken en een open dialoog aan te gaan.

Kinderopvang kán een hefboom tegen armoede zijn, als we investeren in de sociale functie van kinderopvang. Maar dan moet het subsidiesysteem anders. Wij ijveren voor subsidies die afgestemd zijn op het werkelijke aandeel kwetsbare kinderen, voor structurele middelen voor gezinsondersteuning en het versterken van kinderbegeleiders. Alleen zo kunnen we de zorg en ondersteuning bieden waar deze kinderen en hun gezinnen recht op hebben.

Dankjewel aan iedereen die ons het voorbije jaar hielp groeien. Dankzij jullie steun kunnen wij onze werking verderzetten en blijven bouwen aan een veilige, warme plek waar kinderen een goede start in het leven krijgen. Elke gift, elke helpende hand en elk bemoedigend woord maakt een wereld van verschil. Deze betrokkenheid en steun geven ons de kans om elke dag opnieuw met veel liefde te bouwen aan de toekomst van onze egeltjes.

De Egeltjes mag rekenen op heel wat éénmalige giften, maar ook op maandelijkse steun en op mensen die hun huwelijks- of geboortecadeautjes aan de Egeltjes schenken. We bedanken iedereen die ons op eender welke manier een warm hart toedroeg, en in het bijzonder Jos en Nilla en de ouders van Isaac, die de attenties van hun huwelijksjubileum en geboorte van hun zoontje aan De Egeltjes lieten schenken.

Daarnaast ook een oprechte dankjewel aan Hart Voor Limburg en de Soroptimisten voor hun financiële steun om onze opvang auti-vriendelijker te maken. Met hun gezamenlijke steun konden we akoestische panelen installeren om overprikkeling te verminderen. Verder maken de projectsubsidies van Hart voor Limburg mogelijk dat we op dit moment, in cofinanciering met Euroclear, bouwen aan een snoezelruimte voor onze Egeltjes.

